

**SVET ZA INVALIDE
PRI MESTNI OBČINI SLOVENJ GRADEC**

-

**POROČILO O IZVAJANJU AKCIJSKEGA NAČRTA ZA
NEODVISNO ŽIVLJENJE INVALIDOV V MESTNI OBČINI SLOVENJ
GRADEC ZA LETO 2010**

Slovenj Gradec, 20.02.2011

1. UVOD:

Invalidi že dolga stoletja predstavljajo eno najbolj ranljivih skupin prebivalstva na svetu. S strani večinske kulture, ki s svojo številčnostjo predstavlja pojem normalnosti, so bili že od nekdaj nadzorovani in s tem postavljeni v podrejeni položaj. S sociološkega vidika je tako ena temeljnih značilnosti sodobnih družb ta, da potiskajo vprašanja, ki se nanašajo na drugačne ljudi, med katere spadajo tudi invalidi, v anonimnost vsakdanjega življenja.

S tem, ko smo v Mestni občini Slovenj Gradec v letu 2007 pristopili k izvajanju projekta Občina po meri invalidov in ko smo si leta 2008 s trdim delom ta laskavi naziv tudi pridobili, je vprašanje invalidnosti postalo javno. O invalidnosti smo pričeli govoriti, stvari so se začele premikati. V pozitivno smer. Leta 2007 je Občinski svet Mestne občine Slovenj Gradec tako najprej sprejel Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Slovenj Gradec za obdobje 2007 – 2010, nato pa so ga različne strukture na ravni občine začele intenzivno izvajati. Zavedati se moramo namreč, da občine kot take ne sestavlja samo občinska uprava, temveč vse delujoče ustanove v njej: vrtci, šole, zdravstveni dom, kulturni dom, zavod za zaposlovanje, športni zavodi, župnišče ipd. Za izvajanje projekta Občina po meri invalidov pa so zelo pomembne tudi invalidske organizacije, ki delujejo na ravni občine, pri čemer prav gotovo zelo veliko težo odgovornosti za izvedbo projekta nosi Društvo invalidov Slovenj Gradec, ki je skupaj z Mestno občino Slovenj Gradec pristopilo k izvajanju projekta.

Naše dejavnosti in aktivnosti so bile tudi v letu 2010 usmerjene v naslednje cilje:

1. **Cilj I:** Obravnavati invalide kot polnopravne državljane in jih kot take vključevati v vsa dogajanja v občini, v skladu s tem pa zagotoviti vse pogoje za vključevanje invalidov v procese odločanja na občinski ravni, in sicer na tistih področjih, ki so za invalide pomembna.
2. **Cilj II:** V Mestni občini Slovenj Gradec je potrebno odpraviti grajene in komunikacijske ovire, za katere velja, da onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov in poudarjali njihove sposobnosti.
3. **Cilj III:** V Mestni občini Slovenj Gradec je potrebno razvijati podporno okolje, službe in programe, ki bodo omogočali čim bolj neodvisno življenje invalidov in poudarjali njihove sposobnosti.
4. **Cilj IV:** Na področju Mestne občine Slovenj Gradec bomo poskušali izboljšati obveščanje in osveščanje občanov o pravicah in potrebah invalidov v občini.

Članice in člani Sveta za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec smo izvajanje ciljev in ukrepov iz akcijskega načrta skozi vse leto budno spremljali in jih po potrebi tudi ustrezno dopolnjevali, v nadaljevanju pa vas seznanjamo z rezultati celoletnega dela vseh akterjev na ravni občine, ki jih sestavljajo tako organi občine, kakor tudi invalidske organizacije, javni zavodi ter druge pristojne institucije, organizacije in društva.

2. POROČILO O REALIZACIJI AKCIJSKEGA NAČRTA ZA NEODVISNO ŽIVLJENJE INVALIDOV V MESTNI OBČINI SLOVENJ GRADEC V LETU 2010:

Kot smo že omenili, je poročilo o realizaciji Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Slovenj Gradec tudi v letu 2010 plod skupnega dela in povezovanja med različnimi akterji na ravni celotne občine.

Glede na to, da je raznolikost tudi v naši lokalni skupnosti še vedno velikokrat razumljena kot šibkost, se na ravni celotne občine vseskozi trudimo za to, da se o invalidih govori kot o ljudeh, ki so med nami prisotni in kot taki tudi zaželeni. Seveda v vseh teh letih izvajanja projekta še vedno ne moremo zanikati dejstva, da diskriminacija na tem področju še vedno obstaja: le-ta se namreč nanaša na vedenje, ki invalidom direktno ali indirektno zmanjšuje možnosti za enakovredno vključitev v družbo.

Kot posledica tega lahko ugotavljamo, da so bolj kot leporečanje o invalidnosti sami pomembna predvsem naša ravnanja v zvezi z njo. V nadaljevanju vam predstavljamo rezultate glede tega, kako uspešni smo bili kot občina na tem področju v preteklem letu.

2.1. CILJ 1:

Obravnavati invalide kot polnopravne državljane in jih kot take vključevati v vsa dogajanja v občini, v skladu s tem pa zagotoviti vse pogoje za vključevanje invalidov v procese odločanja na občinski ravni, in sicer na tistih področjih, ki so za invalide pomembna.

Ukrep številka 1:

Ustanovitev in delovanje Sveta za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec, ki predstavlja posvetovalno telo župana, vanj pa so vključeni predstavniki invalidskih in drugih organizacij in zavodov, ki se v občini ukvarjajo z invalidi. Njegova vloga je predvsem v povezovanju in usklajevanju dela in aktivnosti v zvezi z zagotavljanjem celovitega pristopa obravnavanja in urejanja področja invalidskega varstva, pri čemer Svet za invalide enkrat letno o tem poroča tudi Občinskemu svetu Mestne občine Slovenj Gradec.

Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec aktivno sodeluje pri izvajanju projekta Občina po meri invalidov že vse od začetka svojega delovanja. Vseskozi je budno spremljal potek izvedbe nalog iz Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Slovenj Gradec, pri čemer tudi leto 2010 ni predstavljalo nobene izjeme. Na svojih delovnih sestankih se je Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec v letu 2010 sestel trikrat, in sicer 29.03.2010, 26.10.2010 in 16.12.2010, na njih pa je vsakokrat poglobljeno in konstruktivno razpravljalo o konkretnih problemih, s katerimi se srečujejo invalidi v občini ter o možnih rešitvah za njihovo rešitev.

Ukrep številka 2:

Občinski organi bodo potrebe invalidov vključevali v občinske programe in politiko tako, da bodo prednostno obravnavali naslednja področja: socialne programe in socialno varstvo, vzgojo in izobraževanje, zaposlovanje in bivanje.

Praksa iz preteklih nekaj let je pokazala, da je dobro, če občina pri načrtovanju in razporejanju proračunskih sredstev vsako leto posebej čim bolj stremi k temu, da v svoje programe in politiko v čim večji meri vključuje tudi potrebe invalidov. Rezultat vseh teh prizadevanj je bil tudi v letu 2010 sprejet Odlok o proračunu Mestne občine Slovenj Gradec (Uradni list RS, št. 110/09, 54/10, 71/10). O temu, kako je bil sprejet proračun za leto 2010 naklonjen projektu Občina po meri invalidov, pa bomo poročali v nadaljevanju tega poročila, ko bomo v okviru posameznih sklopov natančneje opisali vse izvedene aktivnosti.

Ukrep številka 3:

Gradivo v zvezi z odločanjem na lokalni ravni (npr. lokalne volitve, akti, ki zadevajo invalidsko varstvo ipd.) je potrebno pripraviti tako, da bodo razumljiva in dostopna vsem invalidom, pri čemer je še posebej potrebno upoštevati potrebe gluhih in naglušnih ljudi (induktivna zanka oziroma tolmač), slepih in slabovidnih ljudi (Braillova pisava) ter duševno prizadetih ljudi.

Občinski svet Mestne občine Slovenj Gradec je na svoji 34. seji, dne 19.04.2010, obravnaval Poročilo o izvajanju akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Slovenj Gradec za leto 2009. Na seji je bila prisotna tudi tolmačica slovenskega znakovnega jezika, ki je gluhim in naglušnim gledalcem s kretanjem omogočila, da lahko nemoteno spremljajo razpravo ob omenjeni točki dnevnega reda. Prav tako so bile 24.10.2010 v Mestni občini Slovenj Gradec izvedene tudi lokalne volitve za župana Mestne občine Slovenj Gradec ter predstavnike v Občinski svet Mestne občine Slovenj Gradec. Občinska volilna komisija je na volišču številka 21, ki je bilo locirano v prostorih Društva upokojujencev Slovenj Gradec, na naslovu Šolska ulica 10, v Slovenj Gradcu, invalidom zagotovila:

- označena in dostopna parkirna mesta pred voliščem, ki so namenjena invalidom,
 - dostopno in prilagojeno pot od invalidskega parkirnega prostora do volišča,
 - neoviran dostop na volišče za gibalno ovirane ljudi, saj je dostop v notranjost opremljen z invalidsko klančino,
 - prilagojena volilna kabina ter višina mize tako, da je mogoč dostop z invalidskim vozičkom,
 - slabovidnim ljudem je bilo v dogovoru z Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih Maribor omogočeno, da so bile glasovnice natisnjene z velikimi mastnimi črkami, zraven pa je bila priložena tudi lupa in pisalo z debelejšo pisalno površino.
- Povedati je potrebno, da se na volitve v invalidskem volišču sicer ni prijavil noben invalid, so pa bile prilagoditve vsekakor dobrodošle marsikateremu drugemu občanu, ki je prišel na to volišče (starejši ljudje, slabovidni ljudje, mamice z vozički ipd.).

2.2. CILJ II:

V Mestni občini Slovenj Gradec je potrebno odpraviti grajene in komunikacijske ovire, za katere velja, da onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov.

Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec je v letu 2009 izdelal Načrt za odpravo arhitektonskih ovir v Mestni občini Slovenj Gradec, ki je temeljil na predpostavki, da je občina tista oblika samoupravne skupnosti, ki je najbližja vsem občanom, saj se v njenem okolju izvaja večina nalog, s katerimi se srečujemo v vsakdanjem življenju. Tudi invalidom. Načrt je bil deloma realiziran v proračunskem letu 2010, deloma pa bo realiziran še v proračunskem letu 2011.

Ukrep številka 4:

Pri novogradnjah bo Mestna občina Slovenj Gradec dosledno upoštevala zakon o urejanju prostora, zakon o graditvi objektov in pravilnika o zahtevah za zagotavljanje neodvisnega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavbah ter Slovenskega standarda za gradnjo objektov.

V letu 2010 v Mestni občini Slovenj Gradec ni bilo dokončanih novogradenj, so pa bili v teku različni projekti, ki so upoštevali vse zgoraj navedene zakone in pravilnike, ki invalidom omogočajo neodvisen dostop, vstop in uporabo objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavbah.

Ukrep številka 5:

Mestna občina Slovenj Gradec je pri obstoječih objektih in gradnjah tudi v letu 2010 skupaj z uporabniki objektov skušala prednostno odpraviti ovire na naslednjih javnih površinah in objektih:

- Na objektu na naslovu Tomšičeva 45 je bila v letu 2010 dokončno izvedena sanacija klančine, ki je bila prej zaradi svoje strmine neprimerna za invalide in jo je bilo kot tako potrebno ustrezno znižati in podaljšati.

Slika 1: Sanirana klančina na Tomšičevi 45

- Na naslovu Glavni trg 1, kjer imata svoje prostore občinski oddelek za promet ter Javni zavod Spotur Slovenj Gradec, je bil v letu 2010 montiran zvonec, ki gibalno oviranim ljudem omogoča, da ob prihodu prikličejo odgovorne osebe iz obeh služb, do katerih sicer zaradi stopnic ne morejo priti.
- V Zdravstvenem domu Slovenj Gradec se je dvigalo, ki je bilo dalj časa v okvari, nadomestilo z novim, pri čemer lahko gibalno ovirani invalidi uporabljajo prostore ne samo v prvem in drugem nadstropju, temveč tudi v tretjem nadstropju, kjer se prav tako nahajajo ambulante in učilnice Javnega zavoda MOCIS. Glede na to, da je bilo dvigalo v Zdravstvenem domu Slovenj Gradec že dalj časa v nedelujočem stanju, predstavlja nadomestitev z novim izreden pomen tako invalidom, kakor tudi ostalim gibalno oviranim ljudem.
- Na podlagi Načrta za odpravo arhitektonskih ovir v Mestni občini Slovenj Gradec so bile v letu 2010 odpravljene oziroma sanirane naslednje ovire:

- Most pri Sparu je bil ustrezno saniran, saj ni bil prej spoj na pločniku med cestiščem in mostom raven. V letu 2010 je bil izenačen nivo pločnika med mostom in cestiščem, prav tako je bil tudi poravnan nivo pokrova kanalizacije s cestiščem.

Slika 2: Saniran most pri Sparu

- Na relaciji Francetova cesta proti Kulturnem domu Slovenj Gradec so bile v letu 2010 izgrajene ustrezne klančine, ki invalidom omogočajo vstop in sestop iz pločnikov ter s tem nemoteno gibanje po tej poti.

*Slika 3: Relacija od bivše picerije Kompas do Kulturnega doma
Je sedaj prehodna tudi za invalide*

- V letu 2010 je bil ustrezno saniran tudi pločnik pred Upravno enoto Slovenj Gradec.

Slika 4: Popravljen prehod pred Upravno enoto Slovenj Gradec

- V letu 2010 so bile v okviru sanacije in revitalizacije mestnega jedra odpravljene naslednje ovire:

1. Odprava parkirnih mest na trikotniku pri Foto Anki, ki so invalidom onemogočala neoviran prehod na pločnik.

Slika 5: Mestno jedro je sedaj prehodno tudi za invalide

2. Urejen je bil prostor med bolnišnico in trgovino Shamal, kjer ni več neurejenega izreza za klančino.

3. Urejen je bil vhod v bolnišnico, saj zdaj tam ni več pločnika.

Slika 7: V bolnico je sedaj mogoče priti po ravnem

4. Odstranjena so bila cvetlična korita med Gimnazijo in cerkvijo, ki so invalidom onemogočala nemoten prehod na tej relaciji.

5. Urejeni so bili pločniki na Gosposvetski cesti, kjer so sedaj tudi klančine, ki invalidom omogočajo nemoten prehod na tej relaciji.

Slika 8: Gosposvetska cesta

6. Z revitalizacijo mestnega jedra sta bila urejena Trg Svobode in Sokličev trg, ki sta sedaj v celoti dostopna gibalno oviranim invalidom.

- V letu 2010 je bil z ureditvijo klančine ustrezno saniran pločnik pred MKC Slovenj Gradec.

Ukrep številka 6:

Horizontalna in vertikalna označitev parkirnih mest v Mestni občini Slovenj Gradec:

- Mestna občina Slovenj Gradec je v letu 2010 uredila dva parkirna prostora na Gosposvetski cesti ter dva parkirna prostora na Trgu Svobode.

- Mestna občina Slovenj Gradec je v letu 2010 uredila semafor na križišču pri Kulturnem domu Slovenj Gradec tako, da je na njem mogoče odčitavati čas, kako dolgo gorita rdeča in zelena luč.

Ukrep številka 7:

Dostop, vstop in uporabo novih, predvsem pa starejših objektov je potrebno prilagoditi potrebam gibalno oviranih invalidov, še posebej, če so v njih sedeži javnih zavodov in ustanov in tako omogočiti trajnostno mobilnost za najbolj ranljive družbene skupine. Za invalide v občini so bile v letu 2010 izvedene naslednje dejavnosti:

V letu 2010 se je Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec večkrat pisno obrnil na Upravno enoto Slovenj Gradec glede možnega sestanka in pogovora okrog izdaje uporabnih dovoljenj za gradnjo objektov. Upravna enota je namreč tisti organ v Republiki Sloveniji, ki je pristojen za izdajo uporabnega dovoljenja v zvezi z adaptacijo že obstoječih objektov oziroma v zvezi z novogradnjami. Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec že dalj časa ugotavlja, da so pri izdaji gradbenih dovoljenj velikokrat prezrte zahteve, ki invalidom omogočajo neoviran dostop, vstop in uporabo objektov v javni rabi ter drugih večstanovanjskih stavb. Upravna enota se na pisna povabila sveta za invalide, da se nekaj premakne tudi na tem področju, do sedaj še ni odzvala, vsekakor pa bomo napore v tej smeri izvajali tudi v letu 2011.

Ukrep številka 8:

Nakup prenosne indukcijske zanke v Galeriji likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu.

V mesecu maju 2010 je bila v galerijo likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu nameščena prenosna indukcijska zanka, ki naglušnih in slabše slišočim ljudem omogoča, da se lahko nemoteno udeležujejo različnih kulturnih prireditev in dogodkov tudi v tej kulturni instituciji. Ker gre za prenosno indukcijsko zanko, jo je za razliko od tiste v Kulturnem domu Slovenj Gradec, ki je bila kupljena in montirana v letu poprej, mogoče prenašati naokrog in predstavljati tudi v druge prostore, kot so na primer muzej, mestna občina, šole, cerkev ipd.

Ukrep številka 9:

Ureditev reliefnih talnih označb pred prehodi za pešce za slepe in slabovidne uporabnike okolja.

Na križišču pred Kulturnim domom v Slovenj Gradcu je bil v letu 2010 nameščen semafor, na katerem je mogoče spremljati čas, kako dolgo bo svetila rdeča oziroma zelena luč. To je velika pridobitev za vse ovirane ljudi, pa tudi ostale občane, saj lahko pravočasno precenijo, ali bodo lahko v določenem času varno prečkali prehod za pešce oziroma ne.

2.3. CILJ III:

V Mestni občini Slovenj Gradec je potrebno razvijati podporno okolje, službe in programe, ki bodo omogočali čim bolj neodvisno življenje invalidov in poudarjali njihove sposobnosti.

Ukrep številka 10:

Organi občine bodo v okviru svojih pristojnosti podpirali razvoj javnih služb, ki urejajo vprašanja invalidov (socialna oskrba na domu, institucionalno varstvo ter izbira družinskega pomočnika).

Na podlagi veljavne zakonodaje, ki trenutno velja na področju Republike Slovenije, mora Mestna občina Slovenj Gradec kot lokalna skupnost poskrbeti za izvajanje naslednjih nalog, ki se dotikajo tudi invalidskega varstva:

- **Organiziranje službe socialne oskrbe na domu:**

Na podlagi določil Zakona o socialnem varstvu je občina tista, ki mora za svoje področje organizirati službo socialne oskrbe na domu, prav tako pa mora omenjeno storitev financirati najmanj v višini 50% subvencije k ceni storitve v višini, za katero je upravičenec oziroma drug zavezanec delno ali v celoti oproščen plačila.

Socialna oskrba na domu je storitev, ki je namenjena tistim upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni pa se ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanju nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in opravil, s katerimi se upravičenec vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

V Mestni občini Slovenj Gradec je tudi v letu 2010 socialno oskrbo na domu izvajal Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec, javni zavod za izvajanje mladinskih in socialnih programov. Socialna oskrba na domu se je izvajala kontinuirano skozi vse leto, izvajale pa so jo tri socialne oskrbovalke, ki so vsak dan oskrbele v povprečju 13 oskrbovancev. En oskrbovanec je bil invalidna oseba, ki ji je bila priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij, en oskrbovanec pa je bila kronično bolna oseba z dolgotrajno okvaro zdravja, ki ni imela priznanega statusa invalida, je pa po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobna za samostojno življenje. Ostali oskrbovanci so bile osebe, starejše od 65 let, ki so bile zaradi starosti, ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne za popolnoma samostojno življenje.

Cena storitve za uporabnika na uro je v letu 2010 znašala 5,50 EUR na uro opravljene storitve, Mestna občina Slovenj Gradec pa je k temu znesku prispevala še dodatnih 11,72 EUR na uro opravljene storitve. Glede na to, da mreža socialne oskrbe na domu v naši občini še vedno ni zapolnjena (od sedmih socialnih oskrbovalk jih ima javni zavod glede na povpraševanje po storitvi trenutno zaposlene le tri), se v občini trudimo, da bi zadovoljili želje in potrebe vseh, ki izrazijo željo po prejemanju tovrstne storitve.

- **Institucionalno varstvo:**

Iz proračuna občine se v skladu z določili Zakona o socialnem varstvu financirajo tudi stroški storitev v zavodih za odrasle, kadar so upravičenci oziroma drugi zavezanci delno ali v celoti oproščeni plačila storitev. V Mestni občini Slovenj Gradec smo tako v letu 2010 delno ali v celoti doplačevali stroške institucionalne oskrbe v

- domovih za starejše 50 občanom,
- v posebnih socialnih zavodih 16 občanom,
- v varstveno delovnih centrih 9 občanom.

- **Izbira družinskega pomočnika:**

Pravico do izbire družinskega pomočnika ima v skladu z določili Zakona o socialnem varstvu vsaka polnoletna oseba s težko motnjo v duševnem razvoju ali polnoletna težko gibalno ovirana oseba, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb (v nadaljevanju: invalidna oseba). Šteje se, da gre za invalidno osebo, če:

- je zanjo pred uveljavljanjem pravice do izbire družinskega pomočnika skrbel eden od staršev, ki je po predpisih o starševskem varstvu prejemal delno plačilo za izgubljen dohodek,
- ali je oseba invalid po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki potrebuje pomoč za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb,
- ali če v skladu s tem zakonom pristojna komisija ugotovi, da gre za osebo s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno ovirano osebo, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb, ki jo lahko nudi družinski pomočnik.

Pristojni center za socialno delo v odločbi o priznanju pravice do izbire družinskega pomočnika odloči o prispevku invalidne osebe in zavezanca oziroma občine k plačilu sredstev oziroma dela sredstev, ki jih občina namenja za pravice družinskega pomočnika, za obdobje od dneva pridobitve pravice do izbire družinskega pomočnika, v primeru sprememb med izvajanjem te pravice pa s prvim dnem naslednjega meseca po dnevu nastanka sprememb. Družinski pomočnik ima pravico do delnega plačila za izgubljen dohodek v višini minimalne plače oziroma sorazmernega dela plačila za izgubljeni dohodek v primeru dela s krajšim delovnim časom od polnega.

V Mestni občini Slovenj Gradec nismo v letu 2010 do-plačevali družinskega pomočnika nobeni invalidni osebi, v kolikor pa se bo v prihodnje pokazala potreba, da bomo družinskega pomočnika zagotavljali komurkoli, pa bomo te dolžnosti v skladu z zakonom z veseljem tudi izpolnili. Še vedno namreč menimo, da možnost izbire družinskega pomočnika sledi cilju, s katerim se spodbuja družinsko življenje in spoštuje osebna integriteta invalidov.

Ukrep številka 11:

Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec v okviru javne službe poleg socialne oskrbe na domu izvaja še dodeljevanje občinskih socialno varstvenih pomoči v Mestni občini Slovenj Gradec. Tu gre za enkratno denarno pomoč, do katere so upravičeni vsi tisti posamezniki oziroma družine, ki se zaradi trenutnega dogodka, nastalega brez njihove krivde (nenadna izguba zaposlitve, elementarne nesreče, bolezni ipd.) znajdejo v situaciji, ko potrebujejo pomoč za kritje nujnih življenjskih stroškov. Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec nudi tudi zavetišče brezdomcem na področju občine.

Tukaj je potrebno povedati, da je število občinskih denarnih pomoči v letu 2010 naraslo predvsem zaradi ekonomske krize in odpuščanja, v katerem se je poleg tako ali drugače invalidnih oziroma kronično bolnih ljudi znašlo tudi precej delovnih invalidov. Večji del sredstev za zagotavljanje občinskih denarnih pomoči je zagotovila Mestna občina Slovenj Gradec iz svojega proračuna, del sredstev pa so z donacijami prispevali posamezniki oziroma druge pravne osebe.

Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec je v letu 2010 tako izplačal vsega skupaj 361 splošnih denarnih pomoči v skupni višini 71.155,65 EUR ter 111 šolskih pomoči v skupni višini 944,12 EUR.

Tudi število uporabnikov Zavetišča za brezdomce v Slovenj Gradcu počasi narašča. V letu 2010 so se kot posledica gospodarske krize na Koroškem že pojavile prve deložacije, pri čemer zavetišče za brezdomce predstavlja neko prehodno bivalno enoto, dokler si posamezniki oziroma družine, ki so ostali brez stanovanja, ne poiščejo novega. Seveda pa je tukaj nekaj stalnih stanovalcev, ki bodo zaradi načina življenja, ki so si ga izbrali in seveda zaradi svojega slabega zdravstvenega položaja ostali stalni stanovalci zavetišča za brezdomce.

Slika 9: Uporabnik zavetišča za brezdomce v Slovenj Gradcu

Ukrep številka 12:

Organi občine in občinski svet bodo vzpodbujali nove programe, ki jih oblikujejo novi izvajalci in ki nastajajo na podlagi ugotovljenih potreb uporabnikov. V tej smeri bo občinski upravni organ, pristojen za socialno varstvo, kot koordinator spremljal mrežo programov, ki jih izvajajo javni zavodi, zasebniki, društva in druge nevladne organizacije na področju občine.

Mestna občina Slovenj Gradec je v letu 2010 podprla zanimiv čezmejni program, ki ga je Društvo paraplegikov Koroško skupaj svojim avstrijskim partnerjem prijavilo pri Službi vlade Slovenije za lokalno samoupravo in lokalno politiko, imenuje pa se 'Anders ist Normal'. Gre za obetaven projekt, ki si je za nalogo zadal ustvariti turistično ponudbo za invalide na obeh straneh meje. Dejstvo je namreč, da v Sloveniji nimamo izdelane nobene ponudbe na tem področju, pri čemer interes za to obstaja, prav tako pa tudi veliko zanimanje tako med invalidi kakor tudi med neinvalidi. V okviru projekta je načrtovano, da bodo v mestnem jedru izgrajene invalidske sanitarije.

Ukrep številka 13:

Rehabilitacijske programe izvajajo posamezna društva invalidov v okviru svojih rednih letnih programov, zajemajo pa organizacijo srečanj, obiske ter laično humanitarno pomoč težko prizadetim članom po težkih operativnih posegih ali po nastanku invalidnosti, različne športne aktivnosti invalidov (plavanje, kegljanje, kolesarjenje, nordijska hoja ipd.).

Na področju Mestne občine Slovenj Gradec so tudi v letu 2010 aktivno delovala naslednja invalidska društva in organizacije:

1. Društvo invalidov Slovenj Gradec
2. Društvo vojnih invalidov za Koroško Slovenj Gradec
3. Koroško društvo za cerebralno paralizo Slovenj Gradec
4. Sožitje Slovenj Gradec
5. Društvo paraplegikov Koroške
6. Invalidsko društvo stomistov ILCO za Koroško regijo
7. Društvo diabetikov Slovenj Gradec
8. Društvo ledvičnih bolnikov Slovenj Gradec
9. Društvo distrofikov
10. Slovensko društvo za celiakijo
11. Koroško društvo za osteoporozo
12. Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih
13. Društvo psoriatikov Slovenije
14. Koroško društvo za boj proti raku
15. Slovensko društvo Transplant
16. Združenje multiple skleroze Slovenije
17. Ustanova Mali vitez, fundacija za pomoč mladim, ozdravljenim od raka
18. Društvo gluhih in naglušnih Koroške
19. Društvo za kronično in črevesno bolezen
20. Koronarno društvo Mislinjske doline
21. YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa
22. SLO-CANIS
23. KD-REPS

Vsa društva so rehabilitacijske programe za svoje člane izvajala skozi celo leto, potekala pa so tako na nacionalni, kakor tudi na lokalni ravni. Tukaj so še posebej pomembne redne tedenske aktivnosti posameznih društev, ki jih podpira tudi Mestna občina Slovenj Gradec v okviru socialno varstvenega in športnega razpisa, saj s tem društva omogočajo svojim članom, da se vključujejo v socialno okolje (socialna rehabilitacija), hkrati s tem pa ostanejo tudi fizično in umsko aktivni (medicinska rehabilitacija).

Slika 10: Družinsko svetovanje v društvu ILCO

Slika 11: Kopanje v Termah Zreče (OZARA)

Ukrep številka 14:

V vrtcu in vseh treh osnovnih šolah bomo tudi v letu 2010 uveljavljali načela enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami.

Tudi v letu 2010 je bilo v vrtec na področju Mestne občine Slovenj Gradec vpisanih kar nekaj otrok s posebnimi potrebami, od tega štirje gibalno ovirani otroci, za vse pa velja, da so bili kljub svojemu hendikepu z dodatno strokovno pomočjo vključeni v redne oblike delovanja.

Na področju osnovnega izobraževanja pa je Tretja osnovna šola tista, ki je namenjena izobraževanju otrok s posebnimi potrebami, pri čemer je potrebno poudariti, da se lahko tako ali drugače invalidni otroci vpisujejo tudi na »normalne« osnovne šole. Tudi v letu 2010 v obeh »normalnih« osnovnih šolah sicer niso imeli vpisanega nobenega gibalno oviranega učenca oziroma učenke, jih je pa kar nekaj takih, ki se spopadajo z različnimi (kroničnimi) boleznimi. Ti so v program vzgoje in izobraževanja vključeni enakovredno z vsemi ostalimi učenci, v kolikor je to mogoče. Dejstvo pa je, da zaradi izvajanja nekaterih specializiranih predmetov na višji stopnji osnovnega izobraževanja včasih ni mogoče organizirati pouka tako, da bi bile vse učilnice razpostavljene po enem nadstropju in da bi otroci s šibkim zdravje potrebovali kar čim manjši napor za to, da bi prehajali iz enega nadstropja v drugega. To je tudi razlog, da bomo v prihodnosti morali razmišljati tudi o temu, da bomo v šole v prihodnje nameščali dvigala za prevoz učencev s posebnimi potrebami.

Ukrep številka 15:

Društvo invalidov Slovenj Gradec vsako leto v vseh vzgojno izobraževalnih zavodih izpelje projekt pedagoške akcije, preko katerega seznanja otroke s konceptom invalidnosti.

Društvo invalidov Slovenj Gradec je v mesecu avgustu na vse osnovne in srednje šole v Mestni občini Slovenj Gradec posredovalo gradivo, ki ga je izdala Zveza delovnih invalidov Slovenije z namenom izvedbe Pedagoške akcije v letu 2010. Odziv šol je bil zelo slab, saj se je na Pedagoško akcijo odzvala le Prva osnovna šola s petimi risbami in Osnovna šola Podgorje pri Slovenj Gradcu s petimi spisi.

Slika 12: Podelitev priznanj in nagrad pedagoške akcije

Ukrep številka 16:

Preko sveta za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec se bo spodbujalo podjetja in vodstva v lokalni skupnosti, da bodo razvijali nove programe, ki bodo omogočali dodatno zaposlovanje invalidov. V skladu s tem bo svet za invalide v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje vsako leto organiziral okroglo mizo z različnimi tematikami, ki bodo zanimive tako za delodajalce, kakor tudi za invalide same, pa tudi zaposlitveni sejem, ki naj bi postal stalnica v naši občini.

14.10.2010 je Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Območna služba Velenje, skupaj s Šolskim centrom Velenje ter Službo vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in lokalno politiko, organiziral zaposlitveni sejem z naslovom Poklicne priložnosti in izzivi, ki je potekal na Medpodjetniškem izobraževalnem centru v Velenju. Na sejmu so skupaj s predstavniki delodajalcev, izobraževalnih organizacij iz zavodov

- predstavili možnosti izobraževanja za poklice, ki jih potrebuje gospodarstvo regije;
- predstavili oblike in načine izobraževanja in izobraževalne programe;
- izvedli predavanja in delavnice, s katerimi so želeli udeležence na zanimiv način pritegniti k razgovoru in razmišljanju o poklicni odločitvi;
- omogočili individualno predstavitev delovnih mest in zaposlitvene razgovore;
- na stojnicah so se predstavili delodajalci, ki so povedali, katere poklice potrebujejo trenutno in v prihodnje, kako je s ponudbo štipendij in prostih delovnih mest, kakšne so novosti na trgu dela in delovne sile;
- organizirali okroglo mizo, kjer so strokovnjaki z različnih področij predstavili novosti na področju karierne orientacije;
- strokovnjaki Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje so organizirali več delavnic in individualnih razgovorov s področja karierne orientacije in zaposlovanja;
- ponudili najrazličnejši promocijski material kot pomoč pri poklicni odločitvi in iskanju zaposlitve.

Kot vemo, je bila v letu 2010 Slovenj Gradcu zaradi stečajev različnih podjetij situacija na področju zaposlovanja invalidov zelo slaba, pri čemer pa so bile pridobljene informacije, pridobljene na zaposlitvenem sejmu, dobrodošle vsem udeležencem, ne samo invalidom.

Ukrep številka 17:

Mestna občina Slovenj Gradec bo skupaj z javnimi zavodi na področju kulture, ki delujejo v lokalni skupnosti, spodbujala invalide k udeleževanju pri različnih kulturnih dejavnostih. Pri tem bo Društvo invalidov Slovenj Gradec vsako leto izvedlo tudi razstavo ročnih del.

Društvo invalidov Slovenj Gradec je skupaj z Zvezo delovnih invalidov Slovenije ter Mestno občino Slovenj Gradec od 16. do 23. aprila 2010 organiziralo 3. razstavo ročnih del ZDIS 2010, na kateri je s svojimi izdelki aktivno sodelovalo kar 37 društev invalidov iz vse Slovenije, pa tudi širše. Razstava je bila teden dni na ogled v prostorih bivše Name, ogledalo pa si jo je okrog dva tisoč obiskovalcev. Hkrati so si delovni invalidi ogledali tudi razstavo Domače in umetnostne obrti, ki je bila postavljena v Galeriji likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu.

Slika 13: Nagovor Barbare Miklič Türk

Slika 14: Razstavni eksponati

Kulturna dejavnost pa je tista, v kateri se vse invalidske organizacije in društva množično in kreativno udeležujejo skozi vse leto:

Slika 15: Ustvarjalna delavnica v OZARI

Slika 16: Adventna delavnica v Invalidskem društvu ILCO za Koroško

Ukrep številka 18:

Športna zveza Slovenj Gradec bo vzpodbujala izvajalce športnih programov, da razvijajo in ponudijo različne športne programe tudi invalidom. Tudi upravljalci športnih objektov bodo na osnovi izkazanih potreb zagotavljali zadostno število terminov za izvedbo športnih programov za invalide. Mestna občina Slovenj Gradec na podlagi Pravilnika za vrednotenje programov športa vsako leto tudi objavi javni razpis, preko katerega namenja določeno vsoto denarja programom za invalide.

Mestna občina Slovenj Gradec je skupaj z Javnim zavodom Spotur Slovenj Gradec v letu 2010 izvedla javni razpis za udeleženje invalidov v športu. Za šport invalidov v letu 2010 je bilo v letu 2010 v proračunu rezerviranih 2.989,00 EUR, pri čemer je bilo tudi v letošnjem letu invalidskim organizacijam in društvom omogočeno, da so se športne dejavnosti izvajale v naslednjih dvoranah:

- Športni dvorani v Slovenj Gradcu,
- Trim strelišču,
- telovadnici I. osnovne šole,
- telovadnici Šmartno,
- telovadnici Pameče,
- kegljišču Slovenj Gradec,

- odprtih igriščih,
 - drugih pokritih objektih
- in sicer v skupnem obsegu 1349 ur uporabe teh objektov letno.

Hkrati s tem pa se posamezna invalidska društva oziroma organizacije udeležujejo v različnih športnih aktivnostih, preko katerih še dodatno skrbijo za svoje ohranjanje zdravja. Poudariti je potrebno, da so vsa invalidska društva zelo aktivna na različnih področjih športa, kar lahko razberemo tudi iz naslednjega slikovnega materiala:

Slika 17: Društvo invalidov Slovenj Gradec je bilo tudi v letu 2010 zelo dejavno na športnem področju

Slika 18: Invalidsko društvo ILCO za Koroško – Pohod na Pesek

Slika 19: Aktivni športniki so tudi v Društvu paraplegikov Koroške

Ukrep številka 19:

Občinski organi bodo podpirali oblikovanje in delovanje invalidskih in humanitarnih organizacij, ki izvajajo različne socialno varstvene programe za neodvisno življenje invalidov v občini. V ta namen bo Mestna občina Slovenj Gradec vsako leto razpisala socialno varstveni razpis, preko katerega bo sofinancirala omenjene programe.

Mestna občina Slovenj Gradec je v letu 2010 izvedla Javni razpis za sofinanciranje programov s področja socialnega varstva. Na razpis se je prijavilo 18 invalidskih organizacij, za njihovo delovanje pa jim je bilo odobrenih 5.515,00 EUR.

Prav tako je potrebno poudariti, da je bil v letu 2010 izveden tudi Javni razpis za sofinanciranje projektov v okviru programa Zdravo mesto v Mestni občini Slovenj Gradec v letu 2010, na katerega sta se prijavili dve invalidski organizaciji in prejeli sredstva v skupni višini 852,37 EUR.

Slika 20: V Društvu invalidov Slovenj Gradec so izvedli delavnico 'Da starost ne bi bila stresna'

Ukrep številka 20:

Mestna občina Slovenj Gradec bo spodbujala razvoj in delovanje prostovoljstva na področju lokalne skupnosti. V ta namen bo Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec pozval predvsem šole, da se aktivno vključijo v omenjeni program prostovoljstva in s tem pripomorejo k kvalitetnejšemu življenju invalidov v občini.

11.11.2010 je v prostorih MKC Slovenj Gradec potekala delavnica o prostovoljstvu, kot osnovni obliki zaposlitve. Delavnica je bila namenjena mladim, ki iščejo zaposlitev, na njej pa so udeleženci govorili predvsem

- o temu, kaj prostovoljstvo sploh je,
- o oblikah prostovoljstva,
- da je potrebno med mladimi, pa tudi med ostalimi generacijami, bolj vzpodbujati prostovoljstvo kot tako.

Slika 21: Utrinek iz delavnice o prostovoljstvu v MKC Slovenj Gradec

Invalidi v Mestni občini Slovenj Gradec že dalj časa opozarjajo tudi na dejstvo, da oblike prostovoljnega dela, ki so jih pri njih v preteklosti izvajali mladi, iz leta v leto ugašajo. To je tudi razlog, da se je Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec z dopisom z dne 03.06.2010 obrnil na izobraževalne ustanove v občini, da na to temo spregovorijo na skupnem sestanku, ki je potekal 10.06.2010 v prostorih Društva invalidov Slovenj Gradec. Na tem sestanku ni bilo doseženih nekih konkretnih rešitev, so pa kasneje na okrogli mizi, ki je potekala 02.12.2010, šole same podale pobude po ustanovitvi različnih krožkov, preko katerih bi lahko učenci v okviru interesnih dejavnosti sodelovali pri prostovoljski dejavnosti z invalidi.

Slika 22: Prostovoljci v Invalidskem društvu ILCO za Koroško

2.4. CILJ IV:

Na področju Mestne občine Slovenj Gradec bomo poskušali izboljšati obveščanje in osveščanje občanov o pravicah in potrebah invalidov v občini.

Ukrep številka 21:

Občinski organi, invalidske organizacije ter druge institucije, ki se ukvarjajo z invalidi in jih tudi kakorkoli drugače obravnavajo, bodo morali kot stalno nalogo v svoj program delovanja vključiti tudi sprotno obveščanje javnosti o vprašanjih, ki zadevajo invalide. Mestna občina Slovenj Gradec in Društvo invalidov Slovenj Gradec bosta tako v sodelovanju z ostalimi invalidskimi organizacijami na področju občine vsako leto organizirala okroglo mizo, na kateri se bodo obravnavali doseženi rezultati, sprejemali pa se bodo tudi predlogi za izboljšanje položaja invalidov v občini.

02.12.2010 sta župan Mestne občine Slovenj Gradec in Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec organizirala okroglo mizo, na kateri so udeleženci razpravljali predvsem o naslednjih dveh temah:

- o pripravi novega Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Slovenj Gradec za obdobje 2012 – 2016;
- o možnostih razvoja invalidskega turizma v Mestni občini Slovenj Gradec.

Okrogla miza je potekala v prostorih Društva upokojencev Slovenj Gradec, glede na nizko udeležbo, saj se je udeležilo vsega skupaj samo 15 udeležencev, lahko z veseljem ugotavljamo, da je bila razprava zelo konstruktivna ter da nam bo vse v veliko pomoč pri našem nadaljnjem delu.

Ukrep številka 22:

Mestna občina Slovenj Gradec bo omogočila brezplačno objavljane prispevkov z invalidsko tematiko na lokalni kabelski televiziji ter svoji oglasni deski.

Kabelska televizija Slovenj Gradec ima za društva in njihove neprofitne dejavnosti v svojem programu namenjen brezplačni oglaševalski prostor, pa tudi brezplačno izdelavo oglasa. Prav tako pa so bili na Kabelski televiziji Slovenj Gradec po dvakrat v tednu po izvedeni prireditvi predvajani prispevki za različne dogodke, ki so se dogajali v Mestni občini Slovenj Gradec.

Ukrep številka 23:

Mestna občina Slovenj Gradec bo omogočila vsem invalidskim organizacijam, ki delujejo na področju mestne občine, da bodo na spletni strani občine pripravile celovito informacijo o svojem delovanju.

Na spletni strani Mestne občine Slovenj Gradec [www.http://slovenjgradec.si](http://slovenjgradec.si) je delujoča rubrika Občina po meri invalidov, v kateri objavljamo vse potrebne informacije v zvezi z

- delovanjem Sveta za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec,
- delovanjem invalidskih društev in organizacij v Mestni občini Slovenj Gradec,
- aktualnimi dogodki na področju invalidskega varstva v Mestni občini Slovenj Gradec.

Ukrep številka 24:

Mestna občina Slovenj Gradec bo podpirala pomembnejše akcije na občinski ravni, ki imajo za cilj osveščanje občanov o položaju invalidov v družbi.

Mestna občina Slovenj Gradec je v letu 2010 podprla naslednje prireditve in akcije, ki so se dotikale invalidskega varstva:

- V soboto, 07.08.2010, je pri Grmovškovem domu na Kopah potekal že 26. tradicionalni Planinski dan invalidov Kope 2010, ki ga tako kot vsako leto organiziralo Društvo invalidov Slovenj Gradec. Na prireditvi je sodelovalo 31 društev, članic Zveze delovnih invalidov Slovenije, prisotnih pa je bilo preko 3000 invalidov.

Slika 23: Planinski dan invalidov Kope 2010

Slika 24: Številka udeležencev je narastla nad 3000

Slika 25: Prečudovit dan je marsikdo izkoristil za sprehod do Ribniških jezer

- 16.09.2010 je v okviru občinskega praznika v prireditvenem šotoru pri Upravni enoti potekalo Srečanje invalidov pod šotorom. Srečanja se je udeležilo 489 invalidov, povabljeni pa so bili tudi številni gostje. Srečanje je organiziralo Društvo invalidov Slovenj Gradec.

Slika 26: Člani Društva invalidov Slovenj Gradec pod šotorom

- Že tretje leto zapored organiziralo je Društvo paraplegikov Koroške organiziralo Festival Drugačnosti. Prireditev je potekala na različnih lokacijah (prireditveni šotor pred Upravo enoto, Druga osnovna šola Slovenj Gradec, Športna dvorana Vinko Canjko, Gimnazija in Srednja zdravstvena šola Slovenj Gradec, Splošna bolnišnica Slovenj Gradec). Na Festivalu drugačnosti so bile predstavljene različne vsebine, s katerimi invalidi bogatijo naš vsakdan, pri čemer so bile javnosti predstavljene različne invalidske organizacije in društva, vzpostavljeni so bili medsebojni stiki in akcije, potekale so različne izobraževalne akcije z mladino, predstavljeni so bili šport in kulturne delo invalidskih društev, potrebe in težave v izenačevanju možnosti, podiranje stereotipov ipd. Stojnice so bile dobro in domiselno urejene s poudarkom na delovanju in akcijah društev. Zaključimo lahko, da je Festival drugačnosti zgled v slovenskem prostoru, ko govorimo o razbijanju tabujev in stereotipov, povezanih z invalidnostjo.

Slika 27: Stojnice na prireditvenem prostoru, na katerih so se predstavila invalidska društva

Slika 28: Takole pa je Festival Drugačnosti predstavljalo Društvo paraplegikov Koroške

Slika 29: Na prireditvi je bil prisoten tudi župan Mestne občine Slovenj Gradec

Slika 30: Kdo pravi, da se na invalidskem vozičku ne da plesati?

Slika 31: Na prijateljski tekmi v košarki na invalidskih vozičkih sta se pomerili tudi ekipi Mestne občine Slovenj Gradec in Društva paraplegikov Koroške. Le kdo je bil boljši?

- 06.10.2010 je na Koroškem aeroklubu Mislinjska Dobrava potekal Kolesarski turnir Črna na Koroškem 2010, katerega organizator je bil Center za usposabljanje in varstvo Črna na Koroškem.
- Seveda so tukaj potekale še številne prireditve na ravni posameznih društev, nekatere izmed njih pa vam predstavljamo v nadaljevanju:

Slika 32: V OZARI so na pustni torek priredili pravo pustovanje

Slika 33: Invalidi so se udeležili proslave ob Medna rodnem dnevu invalidov

Ukrep številka 25:

Občinski vzgojno izobraževalni organi bodo v svoje programe vključevali tudi sporočila o razumevanju in sprejemanju pravic invalidov in razvijali pozitivne odnose do invalidnosti in s tem do drugačnosti.

- 10.06.2010 je Društvo invalidov Slovenj Gradec skupaj s Svetom za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec organiziralo delovni sestanek, na katerega so bile povabljene vse vzgojno izobraževalne ustanove v občini, vključno z Zavodom za šolstvo Slovenj Gradec. Na delovnem sestanku je predsednica sveta za invalide dala pobudo za to, da se v vsaki vzgojno izobraževalni instituciji v občini nameni vsaj dve pedagoški uri na leto za osveščanje mladine o invalidnosti sami. Vzgojno izobraževalne institucije v občini so pokazale pripravljenost glede tovrstnega sodelovanja in dogovorili smo se, da bo ta proces ob pomoči invalidskih organizacij v vzgojno izobraževalnih ustanovah potekal vsako leto v mesecu decembru, ko praznujemo tudi mednarodni dan invalidov.
- Prav tako je bila s strani Sveta za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec na Ministrstvo za šolstvo in šport posredovana tudi pisna pobuda za to, da se program vključevanja osveščanja o invalidnosti v redne oblike vzgojno izobraževalnih programov razširi na celotno področje Republike Slovenije.
- Društvo invalidov Slovenj Gradec je v mesecu maju 2010 skupaj s Policijsko postajo Slovenj Gradec izvedlo tudi predavanje iz področja prometne varnosti. Predavanja se je udeležilo 50 invalidov, seznanili pa so se z novostmi na tem področju.

Slika 34: Udeleženci na predavanju

- V okviru Festivala drugačnosti je potekala izobraževalna akcija Petra Planinšeka, predavatelja projektne skupine *Še vedno vozim – vendar ne vozim*, ki je obiskal Srednjo zdravstveno šolo v Slovenj Gradcu. Predavanje je bilo namenjeno dijakom tretjega in četrtega letnika, pri čemer so bili bodoči zdravstveni delavci navdušeni nad omenjenim predavanjem, saj je bila predstavitev Petrove življenjske zgodbe zanje tudi zanimiva učna ura o paraplegiji in tetraplegiji.
- Vzporedno s Festivalom drugačnosti pa vsako leto v Slovenj Gradcu poteka v organizaciji Društva paraplegikov Koroške tudi Festival drugačnosti, ki je prav tako edukativne narave. V okviru omenjenega festivala je društvo YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa, na Drugi osnovni šoli v Slovenj Gradcu predstavilo knjigo *Bontonček*, ki otroke na zabaven način uči, kako lahko vzpostavijo pristen stik z invalidno osebo in ga tudi ohranijo.
- Različna invalidska društva so tudi v letu 2010 v okviru svojih programov organizirala različna izobraževanja za svoje člane.

Slika 35: Delavnica prve pomoči, ki so jo izvedli na OZARI

Ukrep številka 26:

Invalidska društva in organizacije bodo v prihodnjem obdobju poskušala sama čim bolj promovirati svoje delo in poslanstvo preko medijev, tiskanega gradiva ipd.

Vsa invalidska društva in organizacije na področju občine razpolagajo z različnim informativnim materialom, s katerim tekom celega seznanjajo širšo javnost o svojem položaju v družbi. Poleg tega pa se, kot smo že lahko prebrali v tem poročilu, tekom leta ob različnih prireditvah, jubilejih ipd., širši javnosti predstavljajo tudi preko medijev: televizije, radia, tiska ipd.

Slika 35: Informativni material ob Svetovnem dnevu ledvic

3. ZAKLJUČEK:

Vsaka stvar služi svojemu namenu. Tudi življenje, katerega geslo naj bi se glasilo nekako takole: človek se rodi, živi, ustvarja in umre. Srednji del, ki se nanaša na življenje in ustvarjanje, na žalost danes za mnoge skupine še vedno ne velja. Ena izmed njih so tudi invalidi. Pa vendar jih vsaj v Mestni občini Slovenj Gradec kljub temu poskušamo obravnavati tako, kot vse ostale občane. Zadnje čase morda celo s pridihom pozitivne diskriminacije, ki je predvsem posledica tega, da so invalidi dolgo časa zatirani, obravnavani neenako, skratka v podrejenem položaju.

Če pogledamo realizacijo Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Slovenj Gradec, lahko ugotovimo, da smo bili pri njej dodaj uspešni. Pa vendar lahko ugotovimo, da nam je ostalo iz celotnega obdobja izvajanja omenjenega akcijskega načrta nerealiziranih še kar nekaj nalog:

1. Naloga 1: Gradiva v zvezi z odločanjem na lokalni ravni prilagoditi slepim in slabovidnim tako, da bodo napisana v Braillovi pisavi.

V zvezi s tem bi bilo potrebno usposobiti videčega človeka na ravni občine, da bi znal pisati in prebrati Braillovo pisavo in bi lahko bil pri tem slepim in slabovidnim ljudem v zelo veliko pomoč.

2. Naloga 2: Ureditev reliefnih talnih označb ter zvočnih signalov na semaforjih, ki bi bili v pomoč slepim in slabovidnim ljudem.

V zvezi s tem nam je po dolgem času uspelo navezati kontakt z medobčinskim društvom slepih in slabovidnih, ki nam je v prihodnosti obljubil pomoč pri izdelavi konkretnega akcijskega načrta za prednostno obravnavo teh ovir, na osnovi bi lahko pričeli tudi s postopno odpravo le-teh.

3. Naloga 3: Ureditev dostopov za invalide na javnih cestah in ulicah v mestu, skladno z Načrtom za odpravo arhitekturnih ovir v Mestni občini Slovenj Gradec, ki ga bomo polovico realizirali šele v letu 2011.

V zvezi s tem Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec predlaga, da se veljavnost Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Slovenj Gradec za obdobje 2007 – 2010 podaljša še za eno leto, in da se v tem času realizirajo zgoraj omenjene aktivnosti. V letu 2011 pa Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec pripravi tudi nov akcijski načrt, ki bo veljal za obdobje 2012 – 2016.

Pripravila:

Mag. Mateja Tajnšek, članica Sveta za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec

Svet za invalide pri Mestni občini Slovenj Gradec:
Stanislava Tamše
predsednica

Slovenj Gradec, 20.02.2011